

ÖZDEBİR
YAYINLARI

BAŞARININ
ANAHTARI

ÖZDEBİR
YAYINLARI

0312 473 00 28

www.ozdebir.org.tr • www.ozdebiryayinlari.com
ozdebir@ozdebir.org.tr • yayin@ozdebir.org.tr

TYT

YENİ

G
İ
S

GELİŞİM İZLEME

Türkçe

YAPRAK TEST

ÇEK KOPAR
48 TEST

1985'ten beri...

✓ Yeni Nesil Sorularla

✓ Konu Kazanım Odaklı

✓ Akıllı Tahta Uyumlu

TYT

TÜRKÇE

Test 1 Test

3. Binlerce yıldır İstanbul'un Haliç surlarıyla omuz omuza yaşayan Fener ve Balat sokakları, Bizans ve Osmanlı tarihinin ilginç eserlerine ev sahipliği yapıyor.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) "yaşayan" sözcüğü sıfat-fiildir.
B) Belirtme durum eki almış sözcüklere yer verilmiştir.
C) İlgeç ve bağlaç vardır.
D) Sıfat tamlaması, belirteç görevinde kullanılmıştır.
E) "Fener ve Balat sokakları" tamlamasında birden fazla tamlayan bir tamlanana bağlanmıştır.

4. Üzerimdeki bu eski püskü elbiselerle artık hiçbir yerde derli toplu, düzenli bir insan izlenimi uyandıramıyordum.

Bu cümle ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yeterlik eylemi vardır.
B) Hem niteleme hem belirtme sıfatı almış sözcük vardır.
C) Yapıca girişik birleşik bir cümledir.
D) Sıfatlaştıran -ki eki kullanılmıştır.
E) Hâl (durum) eki almış sözcükler vardır.

5. 22 ülkede yüz binlerce çocuk, bu sanatçımızın serüven dizisini okuyor ve yaşamı sorgulama denizinin sınırsız sularında yüzüyorlar, dersem abartmış olmam.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ek eylem
B) Zincirleme ad takımı
C) Topluluk adı
D) Ad eylem
E) Geniş zaman kipiyle çekimlenmiş eylem

Sözcük Anlamı (Kavramlar)

1. Tüm ülkeler, gezegeni saran koronavirüsü yenmek için büyük bir çaba harcıyor. Dünyanın yarısından fazlası eve kapandı. Zamanı gelip yeniden gündelik hayatımıza döndüğümüzde hayat, bu virüsten önceki gibi devam etmeyecek. Kontrollü sosyal yaşam şartlarında küresel sistem sorgulanacak. Bundan belki yeni bir dünya sistemi doğacak.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangileri mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) Yalnız I B) I ve IV C) II ve III
D) Yalnız III E) III ve IV

2. “Saklamak” sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde “gizli tutmak, duyurmamak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Paralarını bankaya yatırmaz, evindeki kasada saklardı.
B) Taze meyve ve sebzeleri buzdolabında saklamalısın.
C) Annem kurabiyelerin bir kısmını benim için saklamış.
D) İş yerinde yaşadığı sıkıntıları ailesinden saklıyordu.
E) Allah saklasın, böyle yaparsan bir kaza olacak.

3. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi nicel anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Biz de taze balıklardan birkaç tane aldık.
B) Binanın ikinci katında geniş bir odası varmış.
C) Yetkililer soğuk havanın biteceğini söylüyor.
D) Bu olaydan sonra derin düşüncelere daldı.
E) İsterseniz ağır olan torbayı ben taşıyayım.

4. Aşağıdakilerin hangisinde “bulmak” sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?

- A) Herhangi bir görüşe, Ben bu görüşünüzü bir yargıya varmak çok mantıklı bulmadım açıkçası.
B) Kaybedilen bir şeyi Nihayet cüzdanımı kenepenin altında bulmuştum.
C) İlk kez yeni bir şey yaratmak, icat etmek Telefonu Alexander Graham Bell bulmuştur.
D) Arayarak veya aramadan bir şeyle, bir kimse ile karşılaşmak Onu günler sonra ormanda uyurken bulmuştuk.
E) Sağlamak, temin etmek İşler düzelecek diye diye yılın ortasını bulmuştuk.

5. I. Orhun Kitabeleri yüzlerce yıldır hâlâ sapasağlam duruyor. (varlığını sürdürmek)
II. İhtiyar balıkçı büyük bir fırtınanın yaklaşmakta olduğunu seziyordu. (anlamak, fark etmek)
III. Sarmaşıklar evin duvarını boydan boya örtmüştü. (kötü bir durumu belli etmemek, gizlemek)
IV. Osmanlı Devleti en sıkışık anında bile yüz binlerce asker çıkarabiliyordu. (zor durumda olmak)
V. Usta, her zamanki gibi temiz bir iş çıkarmıştı. (özenle yapılmış)

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük, araç içinde verilen anlamıyla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Çocukların insanca güzelliklere yelken açtığı (yö-
neldiği) bu öykülerde, insanlık, erdem ve vicdan
odak noktası yapıyor (en önemli konu durumuna
II
getiriliyor). Bir yazın ustasının “insan tükenmez”
seslenişini, sayfalarında değerli bir emanet gibi
saklayan (bulunduran) bu öyküleri, eminim, çocuk-
III
lar çok sevecekler; güzelliklerin ve insani değerlerin
kaynaştığı (birleştiği) hikâyeleri yüreklerinin sesi eş-
IV V
liğinde (hiç tatmadıkları duygularla) okuyacaklar.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi-
nin anlamı ayraç () içinde verilen açıklamayla
uyuşmamaktadır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Yaratıcı dinlemede, öncelikle konuşmacı tarafından
ileri sürülen düşüncelerin ---- sorgulanır, ardından
anlatılanlardan ---- daha önce dile getirilmemiş an-
lamlara ulaşılır.

**Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağı-
dakilerden hangisi getirilmelidir?**

- A) tutarlılığı - yola çıkılarak
B) geçerliliği - çıkarılarak
C) gerçekliği - özümseyerek
D) işe yararlığı - görülerek
E) gerekliliği - hareket edilerek

8. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan anlamıyla
kullanılan bir sözcük yoktur?**

- A) Bu çivinin başı kırık olduğu çiviye sökemiyoruz.
B) Bu sene kompozisyon dalında da yarışmaya
katılacağız.
C) Öğretmenimin verdiği görevleri hemen yerine
getirdim.
D) Şişenin boğazına bir hediye etiketi yapıştırdım.
E) Tepenin ilçeye bakan sırtlarına ağaç dikmişler.

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz-
cük gerçek anlamıyla kullanılmamıştır?**

- A) Her yıl dünyanın bir bölgesinden diğerine elli
milyardan fazla kuşun göç ettiği tahmin ediliyor.
B) Bazı göçlerin neredeyse yetmiş bin kilometre
uzunluğunda olduğu biliniyor.
C) Yasa dışı avcılık ve iklim değişikliği gibi birçok
etken göçmen kuşlar için tehdit oluşturuyor.
D) Göçmen kuşların yaşam alanlarının korunma-
sına yönelik çalışmalarla umutlarımız yeşerdi.
E) Bazı uluslararası anlaşmalar, ülkeler arasında
iş birliğini geliştirmeyi amaçlıyor.

10. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde mecazımürsel
(ad aktarması) vardır?**

- A) Koparıp öpmek için, basacağı toprağı
Bütün şehir bekliyor onu dizler üstünde
B) Ah çekerim resmine her bakışta
Bir mahzunluk var o boyun büküşte
C) Yıldızlar parlıyor kapkaranlık gecemde
Bin umut var sözlerimde
D) Sonbahar gelince ağaçların
Kuru yaprakları dökülür bir bir
E) Koyu karanlık sularda oynar balıklar
Tepeden tırnağa kederliyim bugün

11. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zıt (karşıt)
anlamli sözcükler bir arada verilmiştir?**

- A) Soğuk günlerde kalın elbiseler giymek koşu-
luyla oynamak için mutlaka dışarı çıkardık.
B) Marangozun tamir ettiği dolaba bugün el-
biselerimizi yerleştirebilir miyiz?
C) Eşim, başka bir restorana gitmek isteyince
biz de taksiye binip buraya geldik.
D) Uzmanlar, sağlıklı bir yaşam için sık sık spor
yapmanın öneminden söz ediyor.
E) Üst kattaki komşumuz, alt kattan gelen ses-
lerden şikâyetçiyim deyince mahcup olduk.

Sözcük Anlamı (Kavramlar)

1. Yengemin daha fazla sinirlenmesinden çekinerek konuşmayı kestim. Bütün bu konuşmamda, kendimden ummadığım bir sabır, kendileriyle münakaşa edilmeyecek kadar haklı adamların itidalini göstermiştim. Amcam bir iki kısa kahkaha ile bana taraftarlığını ilân etmişti oysa.

Bu parçadaki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Beklenmedik bir tepki göstererek çevresindeki insanları yine şaşırtmıştı.
- B) Yaşanan onca olaydan sonra bile aşırılığa kaçmadan soğukkanlılığını koruyabilmişti.
- C) Üzgün olduğu her hâlden belliydi ama bunu hissettirmemeye çalışıyordu.
- D) İnce eleyip sık dokumuş, çok araştırdıktan sonra son kararını vermişti.
- E) Bu konuda itiraz edecek bir nokta bulamayınca sözü değiştirmek istedi.
2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dokunma duyusuyla ilgili bir sözcük, işitme duyusuyla ilgili olacak şekilde kullanılmıştır?**
- A) Her zaman soğuk havalarda sıkı giyinmelisin.
- B) Böylesine sıcak bir tebessümle karşılanmak güzeldi.
- C) Son derece yumuşak bir ses tonuyla sordu.
- D) Sizin o sert bakışlarınızdan korkmamak mümkün mü?
- E) Odanın içinde acı bir çığlık yankılandı bir an.
3. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansıma bir sözcüğe yer verilmemiştir?**
- A) Arıların vızıltısı evin içinden bile duyuluyordu.
- B) Kedimizin karnı acıktığında tatlı tatlı miyavlardı.
- C) Babam çok yorgun olduğunda horlayarak uyur.
- D) Ekmek kırıntılarını camda öten kuşa vermişti.
- E) Bir topluluk içinde fısıldaşmak doğru değildir.

4. Çocuk edebiyatı, ---- görselliğin ve pedagojik fayda savunucularının ---- bir edebiyat türü değil, usta sanatçılara ---- bir alandır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) yüzeysel - sıradanlaştırdığı - yön veren
- B) abartılı - söz sahibi olduğu - özgü
- C) aşırı - ihtiyaç duyduğu - seslenen
- D) sadece - bilgisinde olan - dar gelen
- E) çocuksu - kalemiyle sınırlı - ilham veren
5. I. Bu konuyu onunla enine boyuna tartıştık.
II. Haber gelince apar topar hazırlanıp çıktık.
III. Evine zarar ziyan gelmesin diye çok titiz davranıyordu.
IV. Şimdi zavallının kalbi küt küt atıyordu.
V. Bundan sonra beni şan şöret ilgilendirmiyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde ikilemeler aynı yöntemle oluşturulmuştur?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

6. **Aşağıdaki altı çizili sözlerden hangisi, anlamca ötekilerle aynı doğrultuda değildir?**

- A) Bu yıl, hiçbir tarlaya ne olursa olsun pamuk ekmeceğini söyledi.
- B) Hiç kuşkusuz kar yağmadığı sürece hakem bu maçı ertelemes.
- C) Uzun sürecek bu toplantıda öncelikle size bitirdiğimiz başka projelerden söz edeyim.
- D) Yeni işe başlamadan önce mutlaka birkaç gün dinlenmelisin.
- E) Sizden ve benden özür dilemezse onunla asla konuşmam.

7. Akdeniz ikliminin hâkim olduğu "yavru vatan"a gitmek için her mevsim uygun. Bu sene sıcaklıkların daha düşük olduğu mayıs-haziran ile eylül-ekim aylarını tercih ettik biz.

Bu parçada altı çizili sözle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bir söz, benzetme amacı güdülmeden başka bir söz yerine kullanılmıştır.
B) Her iki sözcük de mecaz anlamıyla kullanılmıştır.
C) Anlam genişlemesi yoluyla, soyut anlamlı sözcüklere somut anlam kazandırılmıştır.
D) İnsanlarda olumsuz çağrışımlar uyandırabilecek bazı varlık ya da kavramlar daha güzel bir biçimde ifade edilmiştir.
E) Anlatımı daha çekici kılmak için tek kelimelik bir kavram birden fazla sözcükle ifade edilmiştir.

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili sözcüklerin ikisi de somut anlamlıdır?

- A) Gökler bulutlanıyor, rüzgâr serinliyordu
Bazı düşünceler geçiyordu akıldan
B) Bir deva bulmak için bağrındaki yaraya
Toplanmış garipler şimdi kervansaraya
C) Yerlerde gezen hatıralar var korulukta
Yapraklar, atılmış nice mektuplara eştir
D) Caddeden sokaklara doğru sesler elendi
Pencereler kapandı, kapılar sürmelendi
E) Kazanmak istersen sen de zaferi
Gürleyen sesinle doldur gökleri

9. Benzetme amacı gütmeksizin, bir sözcüğün, iç-dış, parça-bütün, sebep-sonuç, yazar-yapıt gibi ilgilerle başka bir sözcük yerine kullanılmasına ad aktarması (mecazımürsel) denir.

Aşağıdaki altı çizili sözlerden hangisi mecazımürsele örnek olarak gösterilemez?

- A) O kadar susamıştı ki ışığı bir dikişte bitirdi.
B) Beyin göçünü önlemek için çalışma yapılıyor.
C) Şirketin kendine sunduğu imkânlar çok geniş.
D) Eylül ayında ekranlarda yeni diziler başlıyor.
E) Çok sivri dilli olduğundan hiç sevilmiyordu.

10. Yaz güneşi çıkınca

Bir ara nefessiz kalırım

Hangi yol sana çıkar diye

Kara düşüncelerde boğulurum

Bu dörtlükte geçen sesteş sözcükler, aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) güneş - ara - yol - düşünce
B) yaz - yol - ara - kara
C) bir - yaz - hangi - yol
D) yaz - kara - çıkar - diye
E) ara - hangi - yol - kara

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözler anlamca birbirine en yakındır?

- A) Orman işçileri kestikleri ağaçları istifleyerek taşınmaya hazır hâle getiriyordu.
B) Bencilik onunla özdeşleşmiştir ama ama size karşı yaptığı bu davranış, bir saygısızlık sayılır.
C) Fabrikada vardiyalı çalışırken bile mesaiye kalmak için can atardık.
D) Şirketin batacağını tahmin etmek o kadar da zor olmadı çünkü hep zarar ediyordu.
E) Hazır araba varken bu kolileri eve atalım ama müsait değilseniz ben başka zaman da taşırım.

12. Ulusal Havacılık ve Uzak Dairesi çok uzun süredir

Antarktika ve Grönland'da yaşanan buzul erimele-

rini gözlemliyor. Son on altı yılda bu iki bölgede ya-

şanan değişimi anbean takip eden uydulardan ge-

len veriler, izlenmesi gereken yollar hakkında da

bilgiler içeriyor. Bu bilgilere göre her iki bölgede

milyarlarca ton buzun eriyerek okyanuslara karış-

tığı ve deniz seviyesini yükselttiği tespit edildi.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisi terim

anlamda kullanılmamıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

1. Benim kalemim kostümlü bir kalem. Kalemimi yazının çeşitli disiplinlerinde, türlerinde farklı atmosferlerle giyindirmeyi seviyorum. Bütün bunları yaparken beni ben yapan temel yazı bileşenlerimden uzaklaşmıyorum. Örneğin son yazdığım olay ancak bir hikâyeyle anlatılabilirdi, ben de olayı hikâyeleştirdim. Bir önceki eserimde kahramanın uğradığı ihaneti ancak bir tiyatro oyunu yoluyla canlı kılabileceğimi düşündüğümünden onu da tiyatro olarak yazdım.

Bu parçada geçen “kalemin kostümlü olması” sözüyle yazarın kendisiyle ilgili olarak anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süslü ve albenili bir anlatım yolunu benimsediği
B) Yazdıklarının değişik yazınsal türlere özgü nitelikler barındırdığı
C) Yazının değişik türlerinde eserler kaleme aldığı
D) Günlük yaşamın bütün ayrıntılarına eserlerinde yer verdiği
E) Yaşamsal gerçeklik yerine hayal ürünü bir kurguyu anlattığı

2. Kısa öyküler yazmış yazar. Kısa ama dolu. Okur, bu öyküleri kendini yorarak ve biraz da zorlayarak okursa sessiz gibi görünen bu öykülerin ardında bir dağın inmeye hazır çıkını görebilir.

Bu parçada altı çizili sözle, söz konusu öykülerin hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Uzun bir süreçte kaleme alınması
B) Kapalı bir anlatıma sahip olması
C) Yazarın hayatından izler taşıması
D) Yazıldığı dönemin sanat ve kültür ortamını yansıtmaması
E) Büyük bir birikim ve tecrübe barındırması

3. Eserlerimin konularını yaşadıklarım ve hissettiklerime göre seçtim. Ben hayatın kapısını aralamakla yetinmedim; sonuna kadar açtım ve içeri girdim. Daima arenada oldum, seyirci koltuğuna çakılıp kalmadım. Zaman zaman hayatı başka yerlerde aramaktan da çekinmedim ve yaşam trenine binip etrafa baktım. İstedğim istasyonlarda korkmadan indim.

Bu parçada yazar, altı çizili bölümle, kendisiyle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisini anlatmak istemiştir?

- A) Gerektiğinde sorumluluk almaktan kaçınmadığını
B) Yaşam gerçeklerini yerinde duyumsadığını
C) Kendini yazı alanında yetersiz gördüğünü
D) Kimsenin ulaşamadığı başarıların ardına düştüğünü
E) Başarıya ulaşmak için ne yapması gerektiğini bildiğini

4. Birçok genç tiyatrocuyu keşfeden usta sanatçı, ışığını tutacağı yeri bilirdi. Biz lisedeyken yaptığımız tiyatro çalışmalarına davet ettiğimiz sahnelerin yaşlı kurdu, onca öğrenci arasında birkaç kişiyle özel olarak ilgilenmiş, onları tiyatro konusunda cesaretlendirmişti. Yıllar sonra bakıyorum da bu konuda hiç yanılmamış.

Bu parçadaki “ışığını tutacağı yeri bilmek” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gençler için iyi bir rol model olduğu
B) Yetenekli gençleri hemen keşfedebildiği
C) Tiyatronun gençlerle ilerleyeceğine inandığı
D) Oyuncululuğun doğuştan gelen bir yetenekle kazanılabileceğini düşündüğü
E) Yaşamının her anında tiyatro ile iç içe olduğu

5. Konservatuvara ilkokuldan başladım ve iki okullu oldum. Bu bende çok hızlı bir şekilde ikili bir sorumluluk ve ayrıcalık yarattı. İstanbul Belediye Konservatuarı, Beyazıt'ta, beyaz boyalı eski bir ahşap köşktü. Köşkteki her odadan çıkan değişik enstrüman seslerinin, sanatçı kişiliğimin içinde bir harç olarak yer alacağını o zamanlardan göremiyordum tabii ki.

Bu parçadaki altı çizili sözle, sanatçının kendisiyle ilgili olarak anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müzik eğitimine küçük yaşlarda başlamasının, toplumu anlamada yardımcı olduğu
- B) Her konuda ve zamanda müzikle ilgilenebilmeyi başardığı
- C) Müziğe her zaman büyük bir ilgi duyduğu
- D) Aldığı müzik eğitiminin, sanat anlayışının şekillenmesinde etkili olduğu
- E) Olaylara bakışında başka sanat dallarından etkilenmediği

6. Genelde sevilmez eleştirmenler fakat bu eleştirmen için geçerli değil bu yargı. Çünkü o, eleştirilerinde sanatçıyı sanık sandalyesine oturtmaz. Onları anlamaya çalışır, ne yapmak istediklerini ve ne yaptıklarını tespit etmektir işi. Bunun sonucunda verir kararlarını, kırıcı olmamaya çalışarak.

Bu parçada geçen "sanatçıyı sanık sandalyesine oturtmamak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçının olumsuz yönlerini göz ardı etmek
- B) Sanatçıyı ve yapıtını bütün yönleriyle ele almak
- C) Sanatçıyı başka sanatçılarla karşılaştırmamak
- D) Sanatçıya olumsuz anlamda ön yargıyla yaklaşmamak
- E) Sanatçının, sanatı ile ilgili değerlendirmelerini dikkate almak

7. Önceki çağlardan gelen sesi hem bugünün hem de yarınların sesi hâline getiren klasiklerin en temel özellikleri isabetli görüşleri, güzellikleri ve testten geçmiş, zamana dayanıklı, derinlikli yapılara sahip olmalarıdır. Bunların diğer bir özellikleri de sadece kendi kültür havzalarını, ait oldukları medeniyetleri değil, sınırları aşarak farklı medeniyet havzalarını da yüzyıllarca etkilemiş, kabul görmüş olmalarıdır. Klasikler, insanlık hâllerini gözleyip yorumlama olanağı verdiği için insanın belleğinde düşünce okulları açar.

Aşağıdakilerin hangisi bu parçada altı çizili sözlerden biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Farklı uluslara seslenmek
- B) Kişiyi olaylar ve insanlar hakkında düşünmeye yöneltmek
- C) Başarısı onaylanmak
- D) Geçmiş ve gelecek toplumlar arasında bir köprü vazifesi üstlenmek
- E) Yılların tecrübesinden ve birikiminden yararlanmak

8. Ben şiir yazarken de okurken de savrulmuş anlamlardan çok, merkez bir anlam arıyorum. Bu yüzden anlamı şairin karnında olan şiirleri hiç seveмедim, şairin verdiği anlama başka anlamlar yüklemeye çalıştım ama örtülü anlam taşıdığını anlaşılan şiirlerden uzak durdum.

Bu parçada altı çizili bölümle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Günlük yaşamın olumsuzluklarında boğularak şiir dizeleri oluşturmak
- B) Kuralsızlığı kural edinirken şiirsellikten uzaklaşmak
- C) Kapalı anlatımın sınırlarını anlamsızlığa varacak düzeyde zorlamak
- D) İçeriği okurların sanat zevkine göre belirlemek
- E) İmgelerin ağırlığını taşımayan sözcüklerle şiir yazmak

Deyim ve Atasözleri

1. “Göz” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Yaptığı bir iki numarayla göz boyamış, herkesi usta bir sihirbaz olduğuna inandırmıştı.
- B) Doktor, muayene sırasında gözünü kırpmadan ışığa bakmasını istedi.
- C) Bu kadar küçük ve önemsiz bir şeyi gözünde büyütüyor, abartıkça abartıyordu.
- D) Toplantıdaki üyelerin tedirginliği kimsenin gözünden kaçmadı.
- E) Masasındaki dosyalara göz attı, ardından yapılacak işlerin bir listesini çıkardı.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim, açıklamasıyla birlikte verilmiştir?

- A) Onunla yıldızımız bir türlü barışmaz, ne görüş ne de düşünce olarak uyuşuruz.
- B) İşlerini yaparken detaylı planlar yapıyor, âdeta kılı kırk yarıyor.
- C) Çocuklarının üstüne titiyor, onların iyi bir eğitim alması için elinden geleni yapıyor.
- D) Onun yurt dışına gitmek isteyeceği şimdiye kadar aklımın ucundan geçmemiştir.
- E) Bu büyük şehre bir türlü ayak uyduramamış, ilk fırsatta köyüne dönmüştü.

3. Yazar, böylesine kapsamlı bir çalışma için yeterli materyallere sahip olmamasına ve bu materyallere ulaşmasının da çok zor olmasına rağmen yer yer verdiği yoğun emeklerin boşa çıktığı bir ortamda sabırla çalışarak, pes etmeden yoluna devam etmiştir.

Kendisinden böyle söz edilen bir yazarın, aşağıdaki deyimlerden hangisiyle nitelendirilmesi en uygundur?

- A) İğneyle kuyu kazan
- B) Aklına geleni işleyen
- C) İnce eleyip sık dokuyan
- D) Her işten yüzünün akıyla çıkan
- E) Öküzün altında buzağı arayan

4. Yıllar önce, bir derginin “dosya” konusuna bir yazı yazmıştım. Pusuda bekleyen bir “yazarcık” hemen bir yazı döşenmişti ki vay hâlime... Yetinmemiş, ardından dedikodular salmıştı ortalığa. Elle tutulur yanı yoktu ama n’eylersiniz, kimsenin ağzı torba değil ki büzesiniz! Canım sıkılmıştı. Tutup o sıkıntıyla bir yazı yazmıştım yanıt olarak. Dergi editörüyle konuştuktan sonra da yazıyı yayımlamaktan vazgeçmiştim. Başıma bu türden bir olay daha gelince o gün, bu türden yazıları okumamaya karar verdim.

Bu parçaya göre, yazarın tutumunu anlatan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bin nasihatten bir musibet yeğdir.
- B) Akıllı düşman akılsız dosttan hayırlıdır.
- C) Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.
- D) Sütten ağzı yanan, yoğurdu üfleyerek yer.
- E) İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır.

5. Sanatsal etkinliklerin bir yanı vardır ki aslında işin en can alıcı noktasıdır. Bu etkinlikler, tek bir amaç uğruna kendini adanmış her telden çalan insanları aynı estetik çizgide birleştirir. Bir sergi salonunday-sanız etrafınızdakilerle birlikte resimlerden gözlerini alamazsınız. Günlük hayatta kafanıza takılan her dert ve sıkıntıdan kurtulursunuz. Bu harika eserleri meydana getiren sanat dehalarına teşekkür etmeyi de ihmal etmezsiniz.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada geçen altı çizili deyimlerden birinin açıklaması değildir?

- A) Zihni bir şeyle sürekli olarak uğraşmak
- B) Görünmek, belli olmak
- C) Aşırı biçimde etkilenilen şeyden başka yere bakmamak
- D) Önemli ölçüde kıymet vererek fedakârlıkta bulunmak
- E) Bir şeyin en önemli yerini oluşturmak

6. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, birlikte verilen tutum ya da davranışla anlamca uyuşmaz?

- A) Davulun sesi uzaktan hoş gelir. – Vurdumduymazlık içinde olma
- B) Âlemin ağzı torba değil ki büzesin. – Bir şeyin konuşulmasını önleyememe
- C) Aza kanaat etmeyen çoğu hiç bulamaz. – Elindekiyle yetinme
- D) Evdeki hesap çarşıya uymaz. – Düşünülenin gerçekleşmemesi
- E) Azıksız yola çıkanın gözü el torbasında kalır. – Hazırlıksız olmanın sıkıntısını yaşama

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “aşırı derecede senli benli olmak” anlamında bir deyim kullanılmıştır?

- A) O kadar vurdumduymaz ki yaptığı hiçbir şeyden pişmanlık duymuyor.
- B) Serkan Bey, çalışanlarının yüzüne gülmez; ciddiyeti hiçbir zaman elden bırakmazdı.
- C) Bize yardımcı olmadığı gibi işleri yaparken ayak bağı oluyordu.
- D) Burnundan kıl aldırmayan, dediğim dedik bu adamlarla iletişim kurmak çok yıpratıcıydı.
- E) İkisnin bu kadar az zamanda birbirleriyle bu derece yüz göz olmalarına şaşırdım doğrusu.

8. I. Kedinin mutfak tezgâhında dolaştığını görünce kan beynine sığdı.
- II. Çantasını koyduğu yerde bulamayınca kadının yüreği ağzına geldi.
- III. Ödev günü yaklaştıkça öğrencilerin etekleri tuttu.
- IV. Satıcı, tepesi atınca dondurma arabasını kenara çekip satışı durdurdu.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerindeki deyimler, birbirine anlamca en yakındır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

9. Dilimizde “kulak” sözcüğü onlarca deyim içinde kullanılmaktadır. Örneğin, bir durumun duyulması, işitilmesi için “kulağına çalınmak”, söylenen söz-
lere önem vermemek, söylenenleri anlamamak, be-
nimsememek için kulağına girmemek deyimini kul-
lanırız. Bir kimseye bir sorun karşısında dikkatli ol-
ması için uyarıda bulunmak için “kulağını bükmek”,
büyük bir dikkatle dinleme durumunu anlatmak için
kulak kesilmek, bir şeyi belli etmeden dinleme du-
rumunu anlatmak için kulakları dolmak deyimini
kullanırız.

Bu parçada numaralanmış deyimlerden hangisi yanlış açıklanmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yerinde kullanılmamış bir deyim vardır?

- A) Oğlunun mezuniyet töreninde mutluluk ve heyecandan âdeta beyninden vurulmuşu dönmüştü.
- B) Elindeki para ve mevkiyi kullanarak çevresindeki insanlara gözdağı veriyordu.
- C) Burada kanunları ve yönetmelikleri rafa kaldırarak istediğiniz gibi hareket edemezsiniz.
- D) Şirketin patronu onu doğru dürüst dinlememiş, başından savmıştı.
- E) Çinceyi öğreninceye kadar doğrusu akla karayı seçmiştim.

11. I. Keskin sirke küpüne zarar.
- II. Misafir umduğunu değil bulduğunu yer.
- III. Sana vereyim bir öğüt: Kendi ununu kendin öğüt.
- IV. Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
- V. El kazanı ile aş kaynamaz.

Yukarıda numaralanmış atasözleri anlamlarına göre gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Cümle Anlamı (Kavramlar)

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisi kanıtlanabilirlik açısından ötekilerden farklıdır?

- A) İlk romanlarında fantastik öğelere yoğun bir biçimde yer veren yazar, bu yaklaşımının yanlış olduğunu anlamış ki son romanında gerçeklere bağlı kalmış.
- B) Yapıtta 1950'li yıllardan itibaren yoğunlaşan köyden kente göç olgusu, fabrika işçileri ekserinde ele alınıyor.
- C) Yönetmenin bir romandan uyarladığı bu film, insandaki öfkeyi çarpıcı bir biçimde ortaya koyuyor.
- D) Hikâyelerinde insan sevgisi, küçük mutluluklarla yetinme, ev, aile yaşantısı gibi konuları ele alan yazar okurların beğenisini kazandı.
- E) Resimlerine yaşadığı yörenin renklerini başlarıyla yansıtan sanatçı, şiirlerinde basit insanların sözcülüğünü yapıyor.

2. (I) Öykü kitaplarının adı, çoğunlukla kitaptaki bir öyküden seçilir ancak bu sanatçı öyle yapmamış, kitabın genel atmosferini yansıtan bir isim bulmuş kitabına. (II) Bu isim, kitapla ilgili pek çok anlamı sırtladığı gibi yazarın yaşama bakışıyla ilgili fikir veriyor. (III) Kitabının adında vurguladığı gibi yaşama özgür bir pencereden bakıyor sanatçı. (IV) Öykülerinde temel aldığı kavramlar, sadece ilk akla gelen bağlamlarını değil; yazarın geniş hayal dünyasını yansıtıyor. (V) Öykülerin yalın bir dili olmasına rağmen kitaptaki kavram yoğunluğunu anlamak ve öykülerin şifrelerini çözmek, sıradan okurların boyunu aşıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde biçime yönelik değerlendirme yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Romanda zamansal geçişler, anlatıcının konumu ve anlatı teknikleri ile sağlanıyor. (II) Yazarın deneysellik çabaları metni akıcılıktan uzaklaştırırsa da ona özgün bir hava katıyor. (III) Metinlerde sözcük oyunları da var, özellikle bazı öykülerde bu sözcük oyunları daha yoğun olarak yer alıyor. (IV) Mesela bir metnin içinde büyük harflerle yazılan sözcükleri izleyip sözcüklerin birbirine bağlandığında anlamlı bir cümlenin ortaya çıktığını görmek, insana heyecan veriyor. (V) Ama yazarın asıl başarısı insan psikolojisini, insan ruhundaki açmazları ele almasında yatıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi sözü edilen eserin içeriğiyle ilgilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) 2005 yılında Nobel Ödülü'nü alan Harold Pinter uluslararası üne sahiptir. (II) Kafka'ya özgü umarsız, karanlık yazının "Kafkaesque" deyimine paralel olarak Pinter'in oyunları için "Pinteresque" tabiri kullanılır. (III) Yapıtlarını çoğunlukla gizli tehdit, saplantı, kıskançlık, aile üyeleri arasında iletişim-sizlik ve nefret üzerine kurmuştur. (IV) Net olmayan, örtük, önemsiz konuşmalar oyunlarının özelliklerindendir. (V) Yazar oyunlarında gerilimi artırmak için sessizlik ögesini ustaca kullanır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi sözü edilen yapının konusuyla ilgilidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıda verilen dizelerin hangisinde bir yorum söz konusu değildir?

- A) Bütün sokakları bu kentin Gençlik Parkı'na açılır
Bir sevgi ilkyaz sıcaklığında
- B) Meydanın ilerisi deniz kıyısı
Karaya çekilmiş kayıklar
- C) Yaşamak bir yürek işçiliği günümüzde
Ölümün anlamı değişti birden
- D) Yaslanmış, altında ipek bir sedir
Bir kız ki ay ondan beyaz değildir
- E) Ne zaman düşünsem sizi titerim
Yaslı dağlar, yüzü gülmeyen dağlar

6. (I) Stanford'daki öykü yazma kursuna katılmamın üstünden çok uzun zaman geçmesine rağmen o zamanki tecrübelerimi çok iyi hatırlıyorum. (II) Gözlerim parlıyordu ve güzel öykü yazmanın gizli formülünü öğrenmek için kendimi çok iyi hazırlamıştım. (III) Bu yanılısamam, çok kısa sürdü. (IV) Bize söylediklerine göre öykü, yazılması en zor türdü. (V) Bu iddialarının ispatı olarak da dünyada çok az güzel öykü olmasını gösteriyorlardı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "amaç-sonuç ilişkisi" söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Kültürün temel öğelerinden biri olan dilin, kendine ifade vasıtası olarak seçtiği iki yoldan biri söz yani konuşma, diğeri yazıdır. (II) Geçmişin bütün birikimi günümüze bu iki araçla gelmiştir. (III) Her devirde insanlar kendinden öncekileri öğrenip işleyerek onların üzerine yeni eserler bina etmişlerdir. (IV) Bu zaman içinde, söz ve yazı önemli aşamalar katetmiş ve bir önceki devre göre gelişmiştir. (V) İnsanoğlu duygusunu, düşüncesini, dileğini, şikâyetini, coşkusunu kimi zaman sözle kimi zaman da yazıyla dile getirmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir "karşılaştırma" yapılmıştır?

- A) IV B) I C) III D) II E) V

8. (I) Leylak, İstanbul'da bahçelerde her türlü kötü şartlar altında sorunsuz yaşayabilen, yazın aşırı sıcaklarına dayanabilen küçük yapılı bir ağaçtır. (II) Bu ağaç, çiçeklerinin güzelliği ve hoş kokusu için eskiden bahçelerden eksik edilmezdi. (III) Şimdilerde ise pek tercih edilmiyor. (IV) Leylaklar sadece ilkbaharın ılık havasını aldığı anda çiçeklenen bir ağaçtır. (V) Mordan farklı, maviye daha yakın ve açık tonda bir rengi vardır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "koşula bağlılık" söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Danimarka'nın başkenti olan Kopenhag, Tivoli Bahçeleri ve Küçük Deniz Kızı gibi tarihi eserlerin yanı sıra dünyanın en iyi bale topluluklarından birine sahip olmasıyla tanınıyor. (II) 12. yüzyılın ortalarında küçük bir koyda kendisine bir kale inşa etmeye başlayan Danimarkalı savaşçı Absalon, aynı zamanda yüzyıllar sonrasına kalacak bir kentin de temellerini atmakta olduğunu herhalde hayal bile etmemişti. (III) Kalenin çevresinde oluşan ve "tüccar limanı" anlamında Kopenhag adıyla anılmaya başlayan kent, limanla ve yoğun bir deniz trafiğine sahip. (IV) Pek çok büyük yangın atlatan Kopenhag'ın iç kısımları 18. ve 19. yüzyıllardan beri hemen hemen hiç değişmemiş. (V) Bu semtlerde kısa bir gezintiyle 17 -18. yüzyıl Kuzey Avrupa tüccar devletler mimarisinin en güzel örneklerini görmeyi umuyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir "beklenti" söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. (I) İnternet ile artık etkileşimli bir iletişim süreci doğmuştur. (II) Geleneksel medyadaki yansıma gecikmeleri ve okurdan tepki alamama sorunlarına karşı internet ortamında okurdan anlık tepkiler alabilme olanağı bulunmaktadır. (III) Çünkü internet kullanıcısı, bilgisayar ekranında okuduğu yazının tepkisini, herhangi bir materyale (kâğıt, kalem, zarf, telefon vb.) ihtiyaç duymadan, web sayfasındaki ilgili yere tıklayarak anında iletebilmektedir. (IV) Bu kolay ve çok basit bir şekilde kitleden yanıt alabilme; internet kullanıcısının görüşlerini, deneyimlerini, gördüklerini aktarabilme olanağını doğurmuş ve etkileşimli bir iletişim süreci oluşturmuştur. (V) Teknolojideki gelişmeler hızını kaybetmezse bu karşılıklı iletişim ve etkileşimin yakın gelecekte edebiyat ve sanat hayatımıza önemli katkılar sağlayacağını düşünüyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "tahmin" söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Cümle Anlamı (Kavramlar)

1. (I) Sanat, evrensel anlamda ortaklaşa bir üretim etkinliğidir. (II) Her toplum, olanaklarıyla sanata bir şeyler katar. (III) Sanatın yaygınlaşması, birbirine denk düzeyde ürünler vermeye bağlıdır. (IV) Bu da ancak bir ulusun kendi kimliğini bulması ve bu kimliği evrenselleştirilerek harmanlayacak yapıtlar vermesiyle mümkün olabilir. (V) Bizde ise sanatçılarımız öteden beri Batı'yı taklit ettiği için evrensel düzeyde kaliteli yapıtlar ortaya çıkıyor ne yazık ki.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yargı, gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. (I) Grange, yazarlar içerisinde sevdiğim ve her yeni kitabını merakla beklediğim yazardır. (II) *Kızıl Nehirler*'e kadar beğenmediğim hiçbir kitabı olmamıştı ama bu sefer beni hayal kırıklığına uğrattı. (III) Grange'ın diğer romanlarını bilmeyenler için eğlenceli olabilir ancak *Kızıl Nehirler*, bana biraz vasat geldi. (IV) Aksiyon bölümlerindeki basitlik, romanın genelindeki durgunluk ve sonunun tahmin edilebilir olması eseri yavan kılmış. (V) Sonraki romanını bekliyorum ancak eskiden beklerken olduğu gibi heyecanlı değilim bu kez.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde bir duygu değişiminden söz edilebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve V
D) III ve V E) IV ve V

3. (I) Ahmet Haşim'in şiiri genellikle malzeme azlığıyla eleştirilmiştir. (II) O, şiirlerinde belli konular etrafında dönmüş; hemen fark edilen kimi kelimelere şiirinde sıkça yer vermiştir. (III) Şiirlerinin aksine denemeleri, konu ve malzeme açısından çok çeşitlidir. (IV) Denemelerinin konusu, bazen kürk giyinen, kürklü elbiseler giymeyi Batılı olmak zanneden, zengin kadınlar olurken bazen de güvercinlerdir. (V) Ahmet Haşim denemelerinde, şiirlerindeki kısıtlılığı, seçkinciliği bir yana bırakır ve şaşırtıcı bir şekilde sadeliğe hatta popülistliğe önem verir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde karşılaştırma vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve V

4. I. Yepyeni buluşları ve orijinal söyleyişleriyle yazınımıza renk katan bu dönem sanatçıları, divan edebiyatının soyut şiir anlayışına karşı çıktılar.
II. Yapıtta kişilerin diyaloglarının uzun tutulması, gereksiz betimlemelere yer vermesi anlatımın akıcılık kazanamamasına neden olmuş.
III. Romanlarında Doğu-Batı ikileminde kalan aydınların yaşadıkları ruhsal sorunlara yer verme, bu sanatçının eserlerinin genel karakteristiğini oluşturur.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinde eleştirinin olumlu ya da olumsuz olduğu belirtilmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kinayeli bir söyleyiş" vardır?**

- A) Annem yemeklere çok tuz katıyor ve ne yazık ki bunun farkında değil.
B) Takımımızı desteklemek için çok uzaklardan geldik ama tam bir hayal kırıklığı yaşadık.
C) Cavit üniversiteyi çok sevmiş olmalı ki dört yıllık fakülteyi yedi yılda bitirdi.
D) Böylesine düşüncesizce bir işi kim, niçin yapar; anlamak mümkün değil.
E) Canan ve Fidan'ın evleri birbirine çok yakın olduğundan onlar sık sık görüşüyorlar.

6. (I) Dostoyevski; bir şey yalan dahi olsa inanılarak ifade edilmişse değerlidir, der. (II) O yüzden gezi yazıları için herhangi bir plan yapmaz, sadece inandığı şeyleri ifade etmekle yetinir. (III) Kitabın izlenimler toplamı olduğunu söyleyerek edebî herhangi bir biçim gözetmeyeceğini belirtmiş olur. (IV) O, zihnini tamamen çağrışımlara bırakır; bu yüzden kitap, bir film şeridi gibi ilerler. (V) Bir yolcu bavulundan polis karakoluna, oradan devlet işlerine, çocukluğa, kaldırımlara, otellere, balolara vs. atlanabilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "doğrudan anlatım" vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Kâr etme amacı ile var olan tüm ticari işletmeler, bünyelerinde çalışan kişiler istihdam eder. (II) Kurum ve kuruluşlar, kendilerine çalışan bu insanların yaptıkları işler ölçüsünde başarılı olurlar ya da olamazlar. (III) Zaten başarısız olduğunu anlayan şirketlerin ilk refleksi de birtakım çalışanlarını değiştirmektir. (IV) Çalışanların başarısı ve motivasyonu, bu nedenle oldukça önemlidir. (V) Bu motivasyon ve iş verimliliği, psikolojik anlamda sağlanınca işletmelerde pozitif gelişmeler yaşanırken sağlanmayınca işler kötüye gider.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, bir saptama yapılıyor.
B) II. cümlede, bir orantı kuruluyor.
C) III. cümlede, şirketlerin başarısızlığa verdiği tepkiden söz ediliyor.
D) IV. cümlede, karşılaştırma yapılıyor.
E) V. cümlede bir yargı, koşula bağlanıyor.

8. (I) Parktaki merdivenleri tırmanıp Çift Mağara'ya vardığımda, ayakkabılarımı çıkarıp tahtadan yapılmış, zemini halı kaplı, oturanların sırtı rahat etsin diye minderlerle bezeli, locaya benzer alana kurulum yapıyorum. (II) Biraz da alışveriş yapmak niyetiyle tekrar yola koyulup Balıklıgöl'ün dış kapısından itibaren Tarihî Hanlar oklarını takip etmeye başlıyorum. (III) Eski ticaret merkezi olan Gümrük Han civarında büyük zenginlik olan, Osmanlı Dönemi'nden kalan eski yapılar beni karşılıyor. (IV) Bu binalar Kanuni Sultan Süleyman'ın emriyle Behram Paşa tarafından yaptırılmış ve Evliya Çelebi'nin seyahatnamesinde Yetmiş Hanı olarak anılıyor. (V) Dolaşmaya başladığım çarşının serin koridorlarında ipek şallardan yöresel giysilere ve aksesuarlara kadar birçok zenginliğe şahit oluyorum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde gözleme yer verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “dolaylı anlatım” vardır?**

- A) Etrafında toplanan çocuklara büyüklerin de dinlediği bir masal anlattı.
B) Taş ocağındaki çalışmaların iki ay içinde biteceğini söyledi.
C) İşler böyle devam ederse daha büyük bir ofis tutmamız gerekecek, demiş.
D) Sessiz sakın bir kişi olarak düşündüklerini kimsele söylemezdi.
E) Sanatçının son yapıtını farklı bir açıdan ele alan bir eleştiri yazmış.

10. (I) Sıra dışı sporlardan hoşlanıyorsanız bu ayki hobi konumuz sizi yakından ilgilendirebilir. (II) Özellikle kayak sporuyla ilgilenenlerin yakından takip ettikleri bir aktiviteden yani “Heliski”den söz edeceğiz. (III) Bu spor dalında kayakçılar helikopterlerle tepelere bırakılıyor, ekipler hâlinde tepelerden kayarak özgürlüğün ve maceranın tadını çıkarıyor. (IV) Heliski'nin her yerde yapılamadığını belirtmek de fayda var, Heliski'nin en popüler olduğu rotalar ise Kanada, Alaska, Kafkaslar ve Himalayalar. (V) Heliski tutkunları Türkiye'de ise Kaçkar Dağları'nda bu sporun tadını çıkarabiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “olasılık” anlamı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. (I) Bir yazar olarak hangi kelimeleri kullanacak, hangilerini kullanmayacaksınız? (II) Okuyucu tarafından anlaşılacak gibi bir amacı olan yazar için cevabı verilmesi gereken bir soru bu. (III) Çünkü okurlar, bilmedikleri kelimelerle dolu bir yazıdan kolayca sıkılır ve yazıyı okumayı bırakabilir. (IV) Öyleyse anlamını bilmediğin kelimeleri kullanma, aksi hâlde zor durumda kalırsın. (V) Okuyucunun sana olan güveni sarsılır, o güveni yeniden kazanmak için çok uğraşman gerekir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir öneri vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Cümle Anlamı (Kavramlar)

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yakınma, sitem” anlamı yoktur?

- A) Sizin derslerinize bir gün dahi düzenli bir şekilde çalıştığınızı görememek beni ne kadar üzüyor bilemezsiniz.
- B) Bu sergi açılışına herkesten önce beni davet etmemesine çok kırlıdım.
- C) Bazı eleştirmenlerin yapıtları değerlendirirken sürekli tek yanlı davranmaları sanat dünyasını çoraklaştırıyor.
- D) Gençlerin internete bağımlı bir hâle geldikleri son yapılan araştırma raporlarına da yansıyor.
- E) Sokakları temiz tutmak adına elimizdeki çöpleri çöp kutularına atmayı bir türlü öğrenemedik.

2. (I) Çöl tozları bahar aylarında Türkiye semalarında çokça gözlemleniyor. (II) Atmosferik model değerlendirmelerine göre çöl tozu, sahradan yola çıkıp İtalya ve Yunanistan üzerinde oylanarak Türkiye’ye uğrayacak. (III) Türkiye’ye batıdan giren çöl tozu ile karışık hava, hafta sonuna kadar tüm ülkede etkili olacak. (IV) Bu havanın ve Akdeniz üzerindeki yüksek basıncın etkisiyle Türkiye’de hem sıcaklıklar artacak hem de bol miktarda toz olacak. (V) Bu kum ve tozlar yeryüzüne düştüğünde bitkilerin temel besin ihtiyaçlarına katkı sağlayacak.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “kişileştirme” vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. (I) Koronavirüsün en önemli etkilerinden biri de insan ayırmaması oldu sanırım. (II) Karantina boyunca gerek sanat izleyicisi gerekse o alana ulaşamayan insanlar evlerinde kalmak zorunda oldukları bir sürecin içine girdiler. (III) İster istemez hepimiz, sosyal medya gibi platformlarla daha çok vakit geçirmeye başladık. (IV) Durum böyle olunca kendimizi herkese ulaşabileceğiniz belki de daha özgür ve geniş olanaklı diyebileceğiniz bir alanda buluverdik. (V) Kültür-sanat ve katılımcı ilişkisinin bundan sonra dijital platformlarda şekilleneceğini düşündüğümüzden bu alana yatırım yapmayı planlıyoruz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir “tasarı”dan söz edilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. (I) D vitamini vücudumuz için son derece önemlidir ve güneş ışığını on beş dakika görmemiz hâlinde vücudumuz tarafından üretilir. (II) Her ne kadar ülkemizde güneşli gün sayısı çok fazla olsa da D vitamini eksikliği olmayan kişi sayısı çok azdır. (III) En önemli D vitamini kaynağı güneştir ancak D vitamini, güneş dışında besinler yoluyla da alınabilir. (IV) Yine de sadece beslenmeyle D vitamini gereksinimini karşılamak oldukça zordur çünkü bir yumurta 20 IU, bir bardak süt 100 IU, bir tatlı kaşığı balık yağı 400 IU D vitamini içerir. (V) Oysa saat 10.00-15.00 arasında günde 10 dakika güneşlenmek, ciltte 3000 IU civarında D vitamini sentezini sağlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “karşıt durumlar” a yer verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. (I) Salâh Bırsel, öykücülüğümüzde debisi yüksek akan bir nehir gibidir. (II) Başkalarına benzemeyen, başkalarının kendisine benzemek için çırpındığı bir yazardır. (III) Dilin belini incitmeden sözcüklere taklalar attıran, insanın zihnini Türkçeyle kamaştıran yazarlar soyundandır. (IV) Onun söyleyişinin başat öğelerinden biri ironiyle gerçekleri harmanlamasıdır. (V) Sadece hikâyelerinde değil, denemelerinde, şiirlerinde hemen anlaşılır bu durum.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “mecazlı bir söyleyiş” e yer verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. (I) Kıpırdayacak hâlim yoktu, bu yüzden başımı kaldırıp çevreye bakınmaktan başka bir şey yapamadım. (II) Bu arada başımın arkasından içeri bir hançer sokulmuşçasına bir ağrı hissettim. (III) Kalkmak için çabalamaktan vazgeçip hareketsiz yatmaya devam ettim. (IV) Etrafımdaki insanlar birbirlerine bir şeyler anlatıyordu. (V) Başımı hafifçe çevirerek konuşmaları dinlemeye çalıştığımda canımın çok fazla acımadığını fark ettim.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “somutlama” ya başvurulmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) Modern Osmanlı edebiyatının ilk romanı *Araba Sevdası* yıllar sonra tekrar okur karşısına çıkıyor. (II) Romanın tarihselliğiyle okurun bugünü arasında atılan köprüler hem görsellik hem de notlarla desteklenerek çok zengin bir okuma imkânı oluşturulmuş. (III) Yıllardır yazın dünyasını takip eden birisi olarak romanın günümüz harfleriyle bu şekilde yayına hazırlanmış hâlini hayranlıkla ve heyecanla karşılamak mümkün değil. (IV) Ancak resimlerin ve haritaların olduğu sayfalar daha farklı bir kâğıda basılsaydı, demeden edemiyor insan. (V) Bir de eserin sonuna bir indeks eklenseydi nasıl olurdu sorusu da aklımdan geçmedi değil.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir değerlendirme yapılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Gişe rekorları kıran bu filmin devam filmi yönetmeni olarak görevlendirildiğimi düşünelim. (II) Bu durumda ben diğer yönetmenlerden farklı bir tavır sergileyeceğimi düşünüyorum. (III) Sadece oyunculuğa bakacağımı, oyuncularını nasıl oynayacakları konusunda yönlendireceğimi sanmıyorum. (IV) Mekânlara, kostümlere, ışığa ve daha bir sürü elemana bakıp bunları bir denge içinde tutarak hikâyeyi anlatmaya çalışırım. (V) Bütün sahneler kaydedildikten sonra bunları masada birleştirme, senaryo, oyuncunun oyunu ve ses tasarımcısının önerilerini bir araya getirme, ritmi, anlaşılabilirliği ve akıcılığı sağlayabilme aşamalarında da yer alırım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir "varsayım" vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Huyumdan olsa gerek. Aynı yemeği bile aynı şekilde iki kere pişiremem. Anlık bir şeyler oluşturmayı severim. Satranç oynar gibi... Hamlelere karşı hamle yapmayı, denenmemişi tercih ederim. Yoksa karşınızdaki okuru bayatlamış tekniğinize çağırmış olursunuz ki yazmak, benim için çok bir şey ifade etmez böyle durumlarda.

Bu parçada kendisinden böyle söz eden sanatçı, aşağıdaki kavramlardan hangisini daha çok önemsemektedir?

- A) Evrensellik B) Kalıcılık C) Özgünlük
D) Akıcılık E) Anlaşılabilirlik

10. (I) Beden dili, insanların jest, mimik ve hareketler ile konuşma işlevi olmadan iletişim kurmasıdır. (II) Bilindiği üzere ilk çağlarda insanlar konuşmayı öğrenmeden önce işaretleyerek yani beden dillerini kullanarak anlaşıyorlardı. (III) Daha sonra sözcüklerle anlaşmaya başlayınca beden dili daha az kullanılır hâle gelmişse de önemini hiç yitirmemiştir. (IV) Hâlen daha aynı dili konuşmadığımız insanlarla beden dili aracılığı ile iletişim kurabiliyoruz. (V) İnsanlarla iletişim kurduğumuzda, söylediklerimiz kadar hareketlerimizle bıraktığımız izlenim de önemlidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi tanımsal bir nitelik taşımaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "beğenme, takdir etme" anlamı vardır?

- A) Kim ne derse desin bu genç sanatçının ilk eseri kendine ait acemilikleri üzerinde taşıyor.
B) Mağazada istediğimiz ürünü bir türlü bulamayınca reyon görevlisi bize yardımcı oldu.
C) Eserlerinde güncel konulara değinen bu yazarın okur kitlesinin çok olması bir sürpriz değil.
D) Anne babaların bazı konularda gençlere karşı anlayışlı olması aralarında bir çatışma yaşanmasını önüyor.
E) İşletmesinde müşterilerle iletişime önem vererek onların dileklerini yerine getirmeye çalışır.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ön yargı" söz konusudur?

- A) Kitabın basılışının her aşamasında yer almana, onlara yardımcı olmana çok sevindim.
B) Televizyonda birbirinden farklı onlarca yarışma programının varlığı sizi de rahatsız etmiyor mu?
C) Kalın bir cam vitrinin arkasında sergilenen *Mona Lisa* tablosunu her yıl milyonlarca ziyaretçi büyük bir hayranlıkla izliyor.
D) Teknolojik değişimlere ayak uydurmak o kadar da zor olmasa gerek.
E) Ülkemizdeki tarihî eserlerle ilgili çalışmalar, ne yazık ki gelecekte de istenen düzeyde olmayacak.